

# Politisk undersøkelse i forbindelse med stortingsvalget 2021

Her finner du spørsmålene NNH har stilt, bakgrunn for spørsmålene og besvarelsen fra alle opposisjonspartier på Stortinget; Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt.

**Merknad:** Regjeringspartiene Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti er ikke involvert i undersøkelsen. Grunnen er at disse partiene har stått i bresjen for innføringen av 25 % merverdiavgift på alternativ behandling, gjennom en prosess som har hatt vesentlige mangler når det gjelder utredning og kunnskapstilfang. Med dette har de allerede gjort kjent sine standpunkter i spørsmålene som denne undersøkelsen tar opp.

## UNDRESØKELSEN

### Spørsmål 1

Bakgrunn for spørsmålet:

15. desember 2020 vedtok Stortinget følgende forslag med avgjørende støtte fra FrP: «Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringer som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven». NNH er bekymret for hvordan dette forslaget blir fulgt opp fra regjeringens side. Vi har hele tiden ment at det må settes ned et bredt sammensatt utvalg som kommer med en innstilling overfor Helse- og omsorgsdepartementet og Stortinget.

Spørsmål:

**Hvordan vil deres parti følge opp dette vedtaket, og vil dere kreve at regjeringen legger til rette for et bredt sammensatt utvalg der også organisasjonene er representert?**

Svar:

<b>Senterpartiet</b>	<i>Senterpartiet vil etterspørre og purre på oppfølging av dette vedtaket, som et flertall på Stortinget, inkludert Senterpartiet står bak. Vedtaket kom som resultat av at regjeringspartiene med støtte fra blant annet Ap og SV, gikk inn for å ta bort fritaket for merverdiavgift for all alternativ behandling. At man i ettertid av denne endringen skal utrede om noen av de som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere likevel skal få fritak for merverdiavgift, fordi de kan anses å yte helsehjelp, er etter Senterpartiet sin mening å gjøre ting i feil rekkefølge. Dette burde selvsagt vært gjort først. Men når dette først er skjedd på denne måten, mener vi at å utrede dette nå krever at det settes ned et bredt sammensatt utvalg der organisasjonene er representert. Vi mener at det haster med dette arbeidet. Et slikt utvalg må ta en bred gjennomgang av hele registerordningen for alternativ behandling med tanke på</i>
----------------------	--

	<i>endringer som kan styrke pasientsikkerheten og forbrukervernet og stille krav til kvalitet i tjenestene som tilbys. Fritak for merverdiavgift for registrerte utøvere av alternativ behandling som oppfyller nye kvalitetskrav, vurderes i en slik gjennomgang.</i>
<b>Fremskrittspartiet</b>	<i>Alle forslag som vi foreslår eller stemmer for, og får vedtatt, følger vi tett opp. Det vil vi selvsagt også gjøre med dette.</i>
<b>Arbeiderpartiet</b>	<i>For Arbeiderpartiet er organisasjonene alltid en selvfølge å inkludere i utviklingsarbeid. Vi vil følge opp med spørsmål til Statsråd Høie om det tar tid å få satt ned utvalget og om utvalgets sammensetning. Dagens Regjering har ikke tradisjon for å inkludere organisasjonslivet på samme måte som vi ville gjort om vi styrte landet.</i>
<b>Sosialistisk Venstreparti</b>	<i>SV har jobbet med å se på de som gir helsehjelp for at de kan få fritak fra merverdiavgiften. Da er det viktig at organisasjonene er representert. Det vil SV jobbe for. Det er de som arbeider som vet best hva som skjer i behandlingsøyemed. SV forutsetter at regjeringen følger opp så klare vedtak fra opposisjonen.</i>
<b>Miljøpartiet De grønne</b>	<i>Vi forutsetter at regjeringen følger opp anmodningsvedtaket på en forsvarlig måte. En forsvarlig behandling fra regjeringen forutsetter at man involverer organisasjonene og andre aktører i behandlingen av saken. Om det viser seg at dette ikke er tilfelle vil vi støtte forslag om å nedsette et innspillsutvalg på stortinget.</i>
<b>Rødt</b>	<i>I denne saken avventer vi svar fra Regjeringen.</i>

## Spørsmål 2

Bakgrunn for spørsmålet:

Helsepolitisk barometer 2019 viser at 81 % av befolkningen mener myndighetene bør sette minimumskrav til medisinsk kunnskap hos alternative behandlere som er registrert i Register for utøvere av alternativ behandling. NNH, NAFKAM og flere pasientorganisasjoner mener at registeret er en viktig nøkkel for å styrke pasientsikkerheten. Ved å innføre merverdiavgift for alle terapeuter, både de som er registrert og de som ikke er det, hemmer regjeringen både ivaretagelsen av pasientsikkerheten og faglig utvikling av organisasjonene. Vi opplever at regjeringen har forsøkt å føre Stortinget bak lyset, ved å fremme påstand om at innføring av fagkrav i for eks. medisinske fag vil være det samme som offentlig godkjenning. Dette er ikke riktig. Ved innføring av strengere fagkrav vil det fremdeles være organisasjonene som skal sørge for å håndheve disse fagkravene, på lik linje med dagens praksis.

Spørsmål:

***Mener deres parti at det er nødvendig å styrke fagkravene til organisasjonene, og at fritak for merverdiavgift i registeret bør gjelde for de organisasjonene som oppfyller disse fagkrav?***

Svar:

<b>Senterpartiet</b>	<p><i>Ja. Dette har Senterpartiet gitt klar støtte til i arbeidet med denne saken på Stortinget. Når flertallet på Stortinget tok bort fritaket for merverdiavgift, forsvant også dagens ordning der det faktisk var mulig å stille kvalitetskrav til utøvere for å bli registrert i registeret og få fritak for merverdiavgiften. Senterpartiet mener at grunnlaget for å ivareta pasientsikkerheten i Norge hovedsakelig ligger i grunnmedisin (grunnmedisin, patologi, mikrobiologi, førstehjelp) og VEKS-fagene (vitenskap, etikk, kommunikasjon, samfunnslære, forskning) Vi mener at det også må kunne settes krav til minimum medlemstall for organisasjonene. Det viktige er at oppføring i registeret og moms-fritaket må brukes til å styrke pasientsikkerheten for de som oppsøker legale alternative behandlingstilbud utenfor helsetjenesten, og at bransjen stimuleres til seriøsitet, kvalitet og ordna forretningsforhold. Senterpartiet støtter ikke regjeringspartiene sin argumentasjon om at det å sette ned slike krav til basalkunnskap, er det samme som en offentlig godkjenning.</i></p>
<b>Fremskrittspartiet</b>	<p><i>Ja. Fremskrittspartiet mener registerordningen også må være en oversikt over seriøse aktører som er godkjent for behandling uten merverdiavgift. For å få til dette må man sette krav om at en rekke fag skal være dokumentert bestått før en utøver får anledning til å tilby behandling uten merverdiavgift.</i></p>
<b>Arbeiderpartiet</b>	<p><i>Til dette todelte spørsmål vil vi få komme tilbake til dette ifm utvalgets arbeid. Styrking av fagkravene vil alltid være et viktig for Arbeiderpartiet og er naturlig å se i sammenheng med for eksempel autorisasjon og mva.</i></p>
<b>Sosialistisk Venstreparti</b>	<p><i>SV har stemt for å utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og at regjeringen må komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringer som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven. Det er helsehjelpen, ikke fagkravene, som vi mener kan få fritak fra merverdiavgiften. Vi mener det alltid er fint å styrke fagkrav, men vi foreslår ikke å binde fagkrav med merverdiavgiften.</i></p>
<b>Miljøpartiet De grønne</b>	<p><i>MDG ønsker å styrke fagkravene, og har stemt for en gjennomgang av registerordningen med mål om å styrke pasientsikkerheten og forbrukervernet. Da kan man også sette krav til kvaliteten i tjenester, og beholde mva-fritak for de som oppfyller disse kravene. Dette bør gjøres i samarbeid med organisasjonene.</i></p>
<b>Rødt</b>	<p><i>Partiet har ikke tatt stilling til akkurat dette.</i></p>

### Spørsmål 3

Bakgrunn for spørsmålet:

Komplementær medisin, naturterapi og alternativ behandling har alltid vært en del av det totale helsevesenet. Debatten er hvordan dette skal reguleres til beste for pasienter og brukere i fremtiden. WHO mener tradisjonell medisin har stor betydning for den generelle folkehelsen, og at det avlastet det offentlige helsevesenet. Behandling og prinsippene for behandlingene er tuftet på lav-invasive behandlingsmetoder med lavt skadepotensial. Et viktig mål fremover er blant annet å redusere livsstilssykdommer og bruken av antibiotika og smertestillende medikamenter. Naturterapi og tradisjonell medisin har lange tradisjoner når det gjelder forebyggende behandling, og vil således kunne være en viktig alliert i dette arbeidet.

Spørsmål:

**Hva vil deres parti gjøre konkret etter valget for å styrke komplementær og alternativ behandling i tråd med WHO's mål?**

Svar:

<b>Senterpartiet</b>	<i>Senterpartiet er kritisk til at flertallet på Stortinget til nå ikke har vist vilje å følge opp WHO sine tilrådinger for videre utvikling av den naturmedisinske behandlingstradisjonen. Dette er spesielt verdifullt i arbeidet med å få ned bruken av antibiotika og smertestillende medikament. I stedet er det gjort grep som kan føre til at færre ser seg råd til å nytte alternativ behandling. Pasienter som bruker alternativ behandling vil i større grad risikere å motta tjenester fra utøvere som verken behøver gyldig skadeforsikring eller medlemskap i noen utøverorganisasjon, eller som må forholde seg til kompetansekrav, yrkesetiske regler og så videre. Så det viktigste Senterpartiet vil ta tak i for å styrke komplementær og alternativ behandling i tråd med WHO's mål, er å få til en gjennomgang av dagens registerordning og beholde momsfrirket for de utøvere som oppfyller nye kvalitetskrav, og som står oppført i registerordningen. Det vil bidra til å gi trygge tjenester og lavere egenandeler for pasientene, som begge deler er viktige overordnede mål i helsepolitikken.</i>
<b>Fremskrittspartiet</b>	<i>Mange nordmenn bruker alternativ helsebehandling og opplever at det gir bedre livskvalitet, og at de blir kvitt lidelser skolemedisinen ikke har klart å kurere. For Fremskrittspartiet står valgfriheten til enkeltmennesket sentralt, det gjelder også valg av behandlingsmetode. Samtidig må vi erkjenne at det finnes stort sprik i kvalitet og kompetanse innenfor denne bransjen. Fremskrittspartiet vil fortsette å jobbe for å få gjennomslag for vår politikk, og vil fortsette å kjempe for våre politiske løsninger på alle felt. Dette vil vi også gjøre til høsten,</i>

	<i>uavhengig av hvordan sammensetningen av partigrupper er, og hvor flertallet vil ligge.</i>
<b>Arbeiderpartiet</b>	<i>Vi ville gått i dialog med bransjen. Se på de endringer som er gjort og følge opp de forslag vi har hatt i de to perioder hvor dagens regjering har styrt. Arbeiderpartiet er for en helhetlig gjennomgang av alternativ behandlingsbransje og på den måte kunne skille mellom det som er medisinfaglig og det som kan sees på for eksempel som velvære eller kvakksalveri. WHO er en sterk organisasjon som vi lytter til i politikktutforming.</i>
<b>Sosialistisk Venstreparti</b>	<i>SV mener en av de beste måtene å styrke komplementær og alternativ behandling er et tydeligere lovverk, og der vi strammer inn overfor de som lover helsegevinst der dette ikke er tilstrekkelig bevist. Det vil både styrke de som har en bevist effekt, og gjøre det lettere for pasienten å bevege seg i landskapet.</i>
<b>Miljøpartiet De grønne</b>	<i>MDG anerkjenner at alternativ behandling oppleves nyttig for mange. For unngå at behandlingen blir for dyr har vi i vårt alternative statsbudsjett for 2021 gått inn for at alternativ behandling skal ha en lav mva på 6%.</i>
<b>Rødt</b>	<i>Det har vi ikke vedtatt noe på.</i>